

Csekély értékű ajándék juttatása készpénz felvételre nem alkalmas Mastercard alapú utalványkártyák és papír alapú utalványok esetében

A jelenleg hatályos jogszabályok rendelkezései alapján nincs akadálya annak, hogy a személyi jövedelemadó rendszerében csekély értékű ajándéknak minősülő juttatásokat a kifizető utalvány kártyán vagy papír alapú utalványon adja a magánszemélyek részére.

A kedvezményes adózás biztosításához a juttatásnak meg kell felelnie a jogszabályban rögzített feltételeknek.

Összefoglaló a csekély értékű ajándék juttatásának feltételeiről

- A *csekély értékű ajándék* a Személyi jövedelemadóról szóló törvény rendelkezései alapján egyes meghatározott juttatás jogcímen viseli az adókötelezettségeket. Ezen juttatások esetében jövedelemnek a juttatás értéke minősül.
- Nem adható kifejezetten bérként vagy tevékenység ellenértékéként, mert ebben az esetben nem tartozik a kedvező adózási megítélés alá.
- A juttatás legmagasabb értéke a minimálbér adott évi összegének 10 százaléka. Ez 2022. évben 20.000,- forint.
- A *csekély értékű ajándék* olyan nyilvántartás mellett adható, amely alapján egyértelműen beazonosítható a kedvezményezett személye és a juttatás formája.
- Ugyan annak a magánszemélynek évi egy alkalommal adható. Abban az esetben, ha a kifizető juttat ugyan ajándékot egy alkalommal, de annak értéke az adott adóévben még nem érte el a minimálbér 10 százalékat, akkor – a jogszabály rendelkezései miatt – egy másik alkalommal sem lehet ezt az összeget kiegészíteni az ajándék maximális értékére.
- A juttatás utalvány vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz formájában is megvalósulhat, feltéve, hogy megállapítható, hogy az mely termékre, szolgáltatásra váltható be, vagy milyen termék- vagy szolgáltatáskörben használható fel. További feltétel, hogy az utalvány – a magánszemélynek ki nem osztott (nem juttatott) utalványok visszaváltása kivételével – a kedvezményezett magánszemély által ne legyen visszaváltható.
- *Csekély értékű ajándékot* nemcsak a munkáltató, hanem bármely kifizető adhat, akár a munkavállalójának, akár annak hozzátartozója részére, akár pedig harmadik személynek is.
- Kettő vagy több munkáltató/kifizető esetén nincs kizárva, hogy évente egy alkalommal mindkét vagy több munkáltatójától/kifizetőjétől kapjon *csekély értékű ajándékot* a magánszemély, tehát több kifizetőtől is részesülhet juttatásban, abban az esetben, ha a juttatások egyedileg megfelelnek a jogszabály ismertetett előírásainak.

Egyes meghatározott juttatások a személyi jövedelemadó rendszerében

Amennyiben a munkáltató/kifizető a juttatási elemeket kártyán vagy utalványon biztosítja a magánszemélyeknek, a juttatások adókötelezettségét minden esetben a juttatások jogcíme határozza meg.

A béren kívüli juttatási rendszerek működtetéséről, a juttatások mértékéről a munkáltató maga dönt. A cafeteria a munkáltató által biztosított, több juttatási elemet tartalmazó rendszer, melyben a munkáltatók legtöbb esetben egy éves keretösszeget határoznak meg, melyet a munkavállalók saját maguk töltenek fel a biztosított juttatási elemekkel. A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.) nem rendelkezik kimondottan a cafeteria keretében adott juttatások adókötelezettségéről, így ezek adókötelezettségét külön-külön kell megvizsgálni. A cafeteria „csomagba” a munkáltató tehet **adómentes, béren kívüli és egyes meghatározott juttatásokat**, de akár olyan elemeket is tartalmazhat, amelyek a munkavállaló **munkaviszonyból származó jövedelmeként** válnak adókötelessé.

I. A juttatásokat terhelő közterhek alapja és mértéke

Adókötelezettségük tekintetében a juttatások alapvetően négy csoportba sorolhatók, melyek a következők:

- az Szja törvény 71. §-a szerinti béren kívüli juttatások,
- az Szja törvény 70. §-a szerinti **egyed meghatározott juttatások**,
- az Szja törvény 1. számú mellékletében szabályozott adómentes juttatások,
- az Szja törvény alapján bérrel azonos közteherrel adózó juttatások.

A béren kívüli juttatások, és az egyes meghatározott juttatások esetében jövedelemnek a juttatás értéke minősül. Ingyenesen vagy kedvezményesen juttatott termék, szolgáltatás esetén jövedelem annak szokásos piaci értéke, vagy abból az a rész, amelyet a magánszemély nem köteles megfizetni. A kifizetőt terhelő adó alapja az Szja törvény 71. §-a szerinti béren kívüli juttatás esetében az előzőek szerint megállapított jövedelem, míg a béren kívüli juttatásnak nem minősülő, **egyed meghatározott juttatások** esetében az előzőek szerinti jövedelem 1,18-szorosa. [Szja tv 69. § (2)]

A kifizetői közteher egységes mindkét típusú juttatás esetében, azonban mértéke függ a kifizető által választott jövedelemadózási formától. A személyi jövedelemadózás alá tartozó (pl.: egyéni vállalkozó), illetve a társasági adó hatálya alá tartozó kifizető esetében a juttatást 15 százalékos mértékű személyi jövedelemadó, és 13 százalékos mértékű szociális hozzájárulás adó terheli. Ebben az esetben az egyes meghatározott juttatásokra jutó összes közteher 33,04 százalék.

Amennyiben a kifizető a kisvállalati adózás (kiva) szabályait alkalmazza, úgy a juttatást 15 százalékos mértékű személyi jövedelemadó, és 10 százalékos mértékű kisvállalati adó terheli. Ebben az esetben az egyes meghatározott juttatásokra jutó összes közteher 27,7 százalék.

A közterheket a juttatás hónapjának kötelezettségeként kell a kifizetőnek megállapítania és a kifizetésekkel, juttatásokkal összefüggő adó és járulékok bevallására, megfizetésére az adózás rendjéről szóló törvényben előírt módon és határidőre kell bevallania és megfizetnie [Szja tv 69. § (5) a)].

2. Egyes meghatározott juttatások jellemzői

Egyes meghatározott juttatásnak főszabályként az Szja törvény 70. §-ában nevesítetten felsorolt juttatások minősülnek, melyek az alábbiak:

- a hivatali, üzleti utazáshoz kapcsolódó étkezés vagy más szolgáltatás;
- a kifizető tevékenységének ellátása érdekében biztosított helyi és távolsági távbeszélőszolgáltatás, mobiltelefon-szolgáltatás, továbbá az internet-protokollt alkalmazó beszédcélú adatátvitel-szolgáltatás magáncélú használata;
- az önkéntes kölcsönös biztosító pénztákról szóló törvény előírásai szerint kiegészítő önszegélyező szolgáltatásnak nem minősülő célzott szolgáltatásra befizetett összeg;
- a munkáltató által a szakképzési munkaszerződés alapján duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásban részt vevő magánszemély, kötelező szakmai gyakorlaton lévő hallgató, duális képzésben hallgatói munkaszerződés alapján részt vevő hallgató részére azonos feltételekkel és módon ingyenesen vagy kedvezményesen átadott termék, nyújtott szolgáltatás révén juttatott adóköteles bevétel;
- az adóévben reprezentáció és üzleti ajándékok juttatása, azzal, hogy egyesület, köztestület, egyházi jogi személy, alapítvány/közalapítványt esetében mentes az adó alól az adóévben reprezentáció és a minimálbér 25 százalékának (2022-ben 50.000,- forint) megfelelő egyedi értéket meg nem haladó üzleti ajándékok értékéből az a rész, amely nem haladja meg az adóévre vonatkozó beszámolóban kimutatott összes ráfordítás 10 százalékát, de legfeljebb az adóévre elszámolt éves összes bevétele 10 százalékát;
- évi egy alkalommal a minimálbér 10 százalékát (2022-ben 20.000,- forint) meg nem haladó értékű **csekély értékű ajándék** az erre vonatkozó nyilvántartás vezetése mellett;
- az olyan juttatás, amelynek igénybevételére egyidejűleg több magánszemély jogosult, és a kifizető jóhiszemű eljárása ellenére nem képes megállapítani az egyes magánszemélyek által megszerzett jövedelmet;
- az egyidejűleg több magánszemély számára szervezett, döntő részben vendéglátásra, szabadidőprogramra irányuló ingyenes vagy kedvezményes rendezvénnyel, eseménnyel összefüggésben (ha a rendezvény, esemény a juttatás körülményeiből megítélhetően döntő részben vendéglátásra, szabadidőprogramra irányul) a kifizető által viselt költség (beleértve a résztvevőknek a minimálbér 25 százalékát meg nem haladó értékű ajándéktárgy költségét);

- a kifizető által törvény vagy törvény felhatalmazása alapján más jogszabály rendelkezése következtében a magánszemélynek ingyenesen vagy kedvezményesen átadott termék, nyújtott szolgáltatás révén juttatott adóköteles jövedelem;
- az olyan adómentesnek, üzleti ajándéknak nem tekinthető üzletpolitikai (reklám) célú juttatás, amely nem tartozik a szerencsejáték szervezéséről szóló törvény hatálya alá;

Az előzőekben felsorolt juttatások egy része a cafeteria rendszerek szempontjából nem mérvadó, juttatási elemként nem értelmezhető, mert jellemzően a munkafeladatok ellátásához kapcsolódóan merülhet fel, mint pl.: hivatali, üzleti utazáshoz kapcsolódó étkezés vagy más szolgáltatás, valamint a cégtelefon magáncélú használata. Illetve további jogcímek kapcsolódnak a hivatali, üzleti stb. rendezvények lebonyolításához vagy a kifizető által szervezett egyéb eseményekhez, illetve jogszabály alapján történő juttatáshoz.

3. Csekély értékű ajándék

Az Szja törvény alapelv jellegű szabályt fogalmaz meg, amely egyértelműen megerősíti azt, hogy a magánszemélynek kifejezetten bérként vagy tevékenység ellenértékeként adott juttatások nem tartozhatnak kedvező adózási megítélés alá, azok adókötelezettségét a juttatást megalapozó jogviszonyból származó bevételekre irányadó általános szabályok szerint kell meghatározni [Szja tv. I. § (10)]

Egyes meghatározott juttatásnak minősül (lásd: korábban) az évi egy alkalommal – az erre vonatkozó nyilvántartás vezetése mellett – **csekély értékű ajándék** révén juttatott adóköteles jövedelem. A törvény értelmében csekély értékű ajándék: a **minimálbér 10 százalékát meg nem haladó értékű termék, szolgáltatás** [Szja tv. 70. § (6) a), (9) a)].

A juttatás utalvány vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz formájában is megvalósulhat, feltéve, hogy a juttatási feltételek alapján megállapítható, hogy az **mely termékre, szolgáltatásra váltható be, vagy milyen termék- vagy szolgáltatáskörben használható fel**. További feltétel, hogy az utalvány – a magánszemélynek ki nem osztott (nem juttatott) utalványok visszaváltása kivételével – **ne legyen visszaváltható**, és egyebekben a juttatás körülményei feleljenek meg a törvényi rendelkezéseknek [Szja tv 69. § (3)].

Nem tekinthető egyes meghatározott juttatásnak és így **csekély értékű ajándéknak sem**, ha a juttatás értékpapír, értékpapírra vonatkozó jog, **bármire korlátozás nélkül felhasználható** utalvány, készpénz-helyettesítő fizetési eszköz, természetes vagy tenyésztett gyöngy, drágakő, féldrágakő, nemesfém, nemesfémmel plattírozott fém és ezekből készült áru, valamint ékszerutánzat, érme, illetve, ha a körülmények alapján megállapítható, hogy a juttatás nem felel meg a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének [Szja tv 69. § (4)].

Tekintettel arra, hogy csekély értékű ajándék esetében **nyilvántartás vezetése** szükséges az átadott értékekről, így ezen juttatás csak olyan magánszemélynek adható, **aki beazonosítható** (a személyi adatait rendelkezésre bocsátja), **és a juttatás átvételét visszaigazolja** (pl.: az átvételt aláírja).

Csekély értékű ajándékot **nemcsak a munkáltató, hanem bármely kifizető adhat**, akár a munkavállalójának, akár annak hozzátartozója részére, akár pedig harmadik személynek is.

Ugyanazon munkáltató csekély értékű ajándékot, pl.: ugyanazon munkavállaló több gyermekének is juttathat akkor, ha megállapítható, hogy azt a munkáltató egyenként a munkavállaló gyermekei részére nyújtja, és a juttatást a csekély értékű ajándéokra vonatkozó nyilvántartásában külön-külön a gyermekek nevére rögzíti.

Kettő vagy több munkáltató/kifizető esetén nincs kizárva, hogy évente egy alkalommal mindkét vagy több munkáltatójától kapjon csekély értékű ajándékot a magánszemély. Az Szja tv. nem tartalmaz arra vonatkozó korlátozó feltételt, hogy a munkavállaló más munkáltatótól/kifizetőtől nem részesülhetne évente egyszer csekély értékű ajándékban a törvényben meghatározott mértékben és feltételekkel.

Abban az esetben, ha a **munkáltató juttat ugyan ajándékot egy alkalommal, de annak értéke az adott adóévben még nem érte el a minimálbér 10 százalékát**, kérdés lehet, hogy ezen összeghatárig nyújthat-e még ajándékot ugyan annak a magánszemélynek. Tekintettel a jogszabályi rendelkezésekre, a csekély értékű ajándék csak évi egy alkalommal adható, ezért, ha a munkáltató által a munkavállalónak adott csekély értékű ajándék értéke nem éri el a minimálbér 10 százalékának összegét, akkor újabb alkalommal már nem adható olyan mértékben sem, amely a korábban adott juttatással együtt sem haladná meg a minimálbér 10 százalékának összegét.

Abban az esetben, ha **nem állapítható meg**, hogy mely termékre, szolgáltatásra vagy milyen termék- vagy szolgáltatáskörben használható fel az **utalvány formájában adott ajándék**, továbbá, ha az utalvány - a magánszemélynek ki nem osztott (nem juttatott) utalványok visszaváltása kivételével - **visszaváltható**, vagy annak értéke a minimálbér 10 százalékát meghaladja, akkor a juttatás értéke a fennálló jogviszony alapján, pl.: a felek közötti munkaviszony esetében munkaviszonyból származó jövedelemként válik adókötelessé [Szja tv. 2. § (6)].

Logszabályi háttér

1995. évi CXVII. törvény - a személyi jövedelemadóról

Kelt: Budapest, 2022. január 24.

Finacont Kft

Finacont Szolgáltató és Tanácsadó Kft.

1062 Budapest, Aradi u. 16. II./2.

Telefon: +361 345 0092 E-mail: finacont@finacont.com Web: www.finacont.com